



## Короткий термінологічний словник

**АБЦ-аналіз (ABC-analysis)** - це спосіб нормування і контролю за станом запасів, який полягає в розділенні номенклатури (**N**) товарно-матеріальних цінностей, які підпадають під реалізацію, на три нерівномірних підмножини А, В, С на основі деякого формального алгоритму.

**Агент** - посередник, який працює від чужого імені і за чужий рахунок.

**Брокер** - посередник, який діє за чужий рахунок і від чужого імені.

**Вантажний потік** - кількість вантажів, перевезених окремими видами транспорту в певному напрямку від пункту відправлення до пункту призначення за певний період.

**Вертикальний інформаційний потік** - інформаційний потік, який переміщується від вищого рівня управління до нижчого або навпаки.

**Виробничі запаси** - запаси матеріальних ресурсів і незавершеного виробництва, які надійшли до споживачів і не були піддані переробці; вони знаходяться на підприємствах усіх галузей сфери матеріального виробництва, призначені для виробничого споживання і дозволяють забезпечити безперебійність виробничого процесу.

**Витрати втрачених можливостей** - характеризують втрачену вигоду, яка пов'язана з тим, що обмежений обсяг ресурсів може бути використаний тільки певним чином, що включає застосування іншого можливого варіанту отримання прибутку.

**Внутрішня логістика** - логістика, спрямована на координацію й удосконалення господарської діяльності, пов'язаної із управлінням потоковими процесами в межах підприємства або корпоративної групи підприємств.

**Гнучка логістична система** - Система, у якій доведення матеріального потоку до споживача здійснюється як за прямими зв'язками, так і за участю посередника.

**ДДТ (DDT) концепція** - логістична концепція ("demand-driven techniques") (реагування на попит). Ця концепція, яка була розроблена на основі RP-концепції, використовується з метою покращення реакції на зміну споживчого попиту. Найбільш відомими модифікаціями DDT - концепції є наступні: ruled based reorder (ROP) ("точка замовлення"), quick response (QR) (швидке реагування на попит), continuous replenishment (CR) (безперервне поповнення запасів) та automatic replenishment (AR) (автоматичне поповнення запасів).

**Двосторонні логістичні операції** - логістичні операції, пов'язані з переходом права власності на продукцію і страхові ризики від однієї юридичної особи до іншої.

**Дилер** - переважно оптовий посередник, який веде операції від свого імені і за свій рахунок.

**Дистриб'ютор** - оптовий чи роздрібний посередник, який працює від чужого імені і за свій рахунок.

**Договір перевезень** - різновид громадянсько-правового акту, у відповідності до якого перевізник за встановлену плату зобов'язується доставити вантаж, отриманий від відправника, в місце призначення і вручити його вантажоотримувачу або іншій спеціально уповноваженій особі.



**Договір постачання** - угода, відповідно до якої одна юридична особа (постачальник) зобов'язується передати у визначений термін іншій (споживачу) у власність або в оперативне управління продукцію обумовленого асортименту і якості в потрібній кількості, а споживач - прийняти і оплатити цю продукцію.

**Експедитор** - посередник в логістиці до обов'язків якого можна віднести: організацію перевезення вантажу, забезпечення відправлення і отримання вантажу, а також інші обов'язки, пов'язані з перевезеннями.

**Елементарний матеріальний потік** - сукупність ресурсів одного найменування, які розташовані на проміжку від конкретного джерела виробництва до моменту споживання.

**Ефективність логістичної системи** - показник (або система показників), який характеризує якість роботи логістичної системи із заданим рівнем логістичних витрат.

**Ешелонована логістична система** - система, у якій матеріальний потік доставляється споживачу за участю як мінімум одного посередника.

**Закупівельна діяльність** - це функція, яка виділяється підприємством, що споживає товар і являє собою процес управління вхідними матеріальними потоками з метою задоволення потреб виробництва в матеріалах потрібної якості по мінімальних цінах.

**Закупівля** - підсистема підприємства, яка забезпечує надходження матеріального потоку в логістичну систему.

**Запаси вантажопереробки** - специфічний складський запас, який формується без логістичної операції зберігання (наприклад, перевалка в одному транспортному вузлі з одного виду транспорту на інший, консолідація, сортування і т.д.).

**Запаси постачання** - матеріальні ресурси, які знаходяться в логістичних ланцюгах від постачальників до складів матеріальних ресурсів товаровиробника, призначені для забезпечення процесу виробництва готової продукції.

**Запаси просування** - запаси готової продукції, які формуються і підтримуються в дистрибутивних каналах для швидкої реакції на проведену фірмою маркетингову політику просування товару на ринок, зазвичай супроводжувану широкомасштабною рекламою в засобах масової інформації, покликані задовольняти можливе різке збільшення попиту на готову продукцію.

**Застарілі (неліквідні) запаси** - запаси, які утворюються внаслідок розбіжностей логістичних циклів у виробництві і дистрибуції з життєвим циклом товарів, а також через погіршення якості товарів під час зберігання.

**Збут** - підсистема підприємства, яка забезпечує вибуття матеріального потоку з логістичної системи.

**Зовнішня логістика** - логістика, яка займається питаннями з регулювання поточкових процесів, що виходять за межі діяльності, але знаходяться у сфері впливу суб'єкта господарювання.

**Інтегральний матеріальний потік** - множина елементарних потоків, які формуються на підприємстві.

**Інтенсивний розподіл** - передбачає забезпечення запасами продукції якомога більшої кількості торгових підприємств.



**Інформаційна логістика** - логістика, яка організовує потік даних, що супроводжують матеріальний потік, і охоплює управління всіма процесами переміщення і складування реальних товарів на підприємстві, дозволяючи забезпечити своєчасну доставку цих товарів у необхідних кількостях, комплектації, якості, з точки їх виникнення в точку споживання із мінімальними витратами і оптимальним сервісом.

**Інформаційний потік** - це сукупність даних, які циркулюють в середині логістичної системи, між логістичною системою та зовнішнім середовищем, і містять інформацію, необхідну для управління логістичними операціями та контролю за ними.

**Інформаційні сукупності** - це дані про певний об'єкт, які можуть бути зареєстровані, збережені і оброблені, тобто це представлення інформації у знаковій формі у вигляді текстів, повідомлень, вхідних даних, таблиць, графіків, завдань і т.д.. Інформаційні технології це операції і процедури, які виконують над інформаційними потоками або інформаційними сукупностями.

**Канал розподілу** - сукупність підприємств і організацій, через які проходить продукція від місця її виготовлення до місця споживання. Іншими словами, канал розподілу - це шлях, яким товари рухаються від виробника до споживача.

**Кянбан (KANBAN) система** - це інформаційна система, яка забезпечує оперативне регулювання кількості виробленої продукції і організації безперервного виробничого потоку, який спроможний швидко перебудуватися і фактично не потребує страхових запасів.

**Класифікація вантажів** - поділ різноманітних вантажів, які перевозяться транспортом загального користування, на види а залежності від технології навантаження і розвантаження, способу перевезення, виду тари і т.д.

**Комісіонер** - оптовий чи роздрібний посередник, який працює від свого імені і за чужий рахунок.

**Контроль стану запасів** - це вивчення і регулювання рівня запасів виробничо-технічного призначення, виробів народного вжитку та ін. З метою виявлення відхилень від норм запасів і прийняття оперативних мір по усуненню відхилень.

**Концепція** - це система поглядів, певне усвідомлення явищ, процесів та предметів; основний конструктивний принцип різних видів діяльності.

**Критичні ресурси** - це запаси матеріальних ресурсів, незавершене виробництво, готова продукція і виробничі потужності, які значною мірою впливають на діяльність всієї логістичної системи, і нестача яких може призвести до серйозних збоїв в роботі.

**Логістика** - це планування, управління, контроль і регулювання руху матеріальних і пов'язаних із ними інформаційних потоків в просторі і часі починаючи від їх первинного джерела і закінчуючи місцем їх кінцевого споживання.

**Логістика сервісного відгуку** - процес координації логістичних операцій, необхідних для надання послуг найбільш ефективним способом з погляду витрат і задоволення запитів споживачів.



AAA Ukraine LTD

**Логістична операція** - відособлена сукупність дій з реалізації логістичних функцій, спрямована на перетворення матеріального і/або інформаційного потоку.

**Логістична система** - це складна організаційно структурована економічна система, яка складається із взаємопов'язаних елементів-ланок, які об'єднані внутрішніми цілями організації бізнесу а також визначеними зовнішніми цілями.

**Логістична система з прямими зв'язками** - система, в якій матеріальний потік доводиться до споживача без участі посередників, на основі прямих господарських зв'язків.

**Логістична функція** - сукупність згрупованих логістичних операцій, яка спрямована на реалізацію цілей логістичної системи і задається значеннями показників, які являються її змінними.

**Логістичний канал** - це частково впорядкована множина різних організацій і окремих осіб, які здійснюють чи сприяють доведенню товарів від конкретного виробника до кінцевого споживача.

**Логістичний ланцюг** - це лінійно впорядкована множина учасників логістичного процесу, які здійснюють логістичні операції по доведенню зовнішнього матеріального потоку від однієї логістичної системи до іншої.

**Логістичний сервіс** - це сукупність нематеріальних логістичних операцій, які забезпечують максимальне забезпечення попиту споживачів в процесі управління логістичними потоками, при оптимальному рівні затрат.

**Логістичний цикл** - інтервал часу між оформленням замовлення на постачання товарів, постачання засобів виробництва і доставкою замовленої продукції на склад споживача.

**Логістичні витрати** - Затрати на виконання логістичних операцій (складування, транспортування і т.д.; збір, зберігання і передача даних про замовлення, запаси, поставки і т.д.).

**Логістичні інформаційні системи** - являють собою відповідні інформаційні мережі, які функціонують починаючи з вивчення вимог замовника, і охоплюють системи постачання, виробництва та розподілу.

**ЛП (LP) логістична концепція** - логістична концепція "lean production" (худе виробництво). Сутність даної концепції виражається у творчому поєднанні наступних основних компонентів: високої якості; маленьких розмірів виробничих партій; низьких рівнів запасів; висококваліфікованого персоналу; гнучкого устаткування. Ця концепція вимагає набагато менше ресурсів, ніж масове виробництво - менше запасів, менше часу на виробництво одиниці продукції, менше втрат від браку, і все це тому що зведено до мінімуму виробничі партії і виробничий час.

**Макрологістичні системи** - це великі системи, які здійснюють управління матеріальними потоками і охоплюють декілька промислових, посередницьких, торгівельних і транспортних підприємств і організацій, які розташовані в різних регіонах або й країнах і основною метою яких є об'єднання зусиль всіх членів системи задля оптимізації логістичних процесів і отримання загального максимального соціально-економічного ефекту.



**Матеріальний потік** - це продукція (у формі вантажів, деталей, ТМЦ), яка розглядається в процесі виконання над нею різних логістичних (транспортування, складування, зберігання тощо) і (або) технологічних (механічна обробка, збирання тощо) операцій і віднесена до певного часового інтервалу.

**Матеріальні запаси** - це продукція виробничо-технічного призначення, що перебуває на стадіях виробництва та обігу, а також вироби народного вжитку та інші товари, які очікують виробничого чи особистого споживання.

**Мікрологістичні системи** - являють собою певну групу внутрівиробничих логістичних систем, до складу яких входять технологічно пов'язані виробництва, об'єднані єдиною інфраструктурою (окремі виробничі та торговельні підприємства, територіально-виробничі комплекси).

**MRP-I (MRP-I)** - це логістична система, яка складається з ряду процедур, визначальних правил і вимог, які переводять виробничий розклад в "ланцюг вимог", синхронізованих в часі, і запланованого забезпечення цих вимог для кожної одиниці запасу матеріалів, необхідних для виконання виробничого розкладу.

**М'який логістичний сервіс** - послуги, пов'язані з більш ефективною експлуатацією товару в конкретних умовах роботи споживача, а також розширенням сфери його використання.

**Операція** - 1) елементарна частина процесу функціонування економічної системи, стабільна по змісту із наявною самостійною ціллю. Характеризується множиною вхідних ресурсів, кількісних і якісних характеристик продуктів, які ми отримуємо в процесі її виконання, а також допустимих технологічних дій; 2) сукупність дій, спрямованих на досягнення певної цілі.

**Послуга** - деяка дія, що приносить користь споживачу.

**Потік** - це сукупність об'єктів, що сприймаються як єдине ціле. Вона існує як процес на деякому часовому інтервалі і вимірюється як відношення абсолютних одиниць до певного періоду часу.

**Поточні (регулярні) запаси** - Основна частина виробничих і товарних запасів, які призначені для забезпечення неперервності процесу виробництва і збуту між двома черговими постачаннями, утворюються за умов нерівномірного і регулярного постачання через невідповідність обсягів постачання і разового споживання.

**Принцип Парето** - це певне правило, суть якого полягає в тому, що в процесі досягнення будь-якої цілі нераціонально приділяти рівну увагу об'єктам, які мають незначну віддачу і об'єктам, які є визначальними.

**Розподільча логістика** - це комплекс взаємопов'язаних функцій, які реалізуються в процесі розподілу матеріального потоку між різними покупцями.

**Розподільча мережа** - сукупність каналів розподілу.

**РП (RP) концепція** - логістична концепція ("requirements / resource planning") (планування потреб в матеріалах/ресурсах) - на даній концепції засновані такі логістичні системи у виробництві і постачанні, як MRP I (система планування потреб у матеріалах), MRP II (система виробничого планування потреб ресурсів), і в дистрибуції - DRP I (система планування розподілу продукції), DRP II (система планування розподілу ресурсів).



AAA Ukraine LTD

**Система** - (від грец. - ціле, утворене з частин; об'єднання) це множина елементів, які пов'язані один з одним і утворюють визначену цілісність.

**Система доставки "точно-вчасно" (ЛТ)** - це система виробництва і доставки комплектуючих або товарів до місця виробничого споживання продажу в торгівельній мережі в потрібній кількості і в потрібний час.

**Система управління запасами** - сукупність правил і показників, які визначають момент часу й обсяг закупівлі продукції для поповнення запасів.

**Склади** - це споруди, будівлі і різноманітні пристрої, які призначені для приймання, розміщення і зберігання, часткової переробки і пакування товарів, які надійшли до них, підготовки їх до споживання і реалізації споживачам.

**Термінали** - вантажообробні комплекси, які служать перевалочним пунктом перевезення вантажів, місцем формування партій товарів і виконують такі логістичні операції як: збір, завезення, розвезення, вантажопереробка в основному дрібних вантажопотоків, зберігання вантажів та інші елементарні логістичні операції

**Технологічні операції** - пов'язані із виробництвом матеріальних благ, в процесі яких відбувається якісне перетворення ТМЦ.

**Точно-вчасно (ЛТ) концепція** - логістична концепція "just-in-time" (точно-вчасно). Ця концепція є найбільш широко розповсюдженою. Її поява відноситься до кінця 50-х рр., коли японська компанія Тойота Моторе почала активно впроваджувати систему КАНБАН. Дана концепція базується на потенціальному виключенні запасів матеріалів, компонентів і напівфабрикатів у виробничому процесі.

**Транспорт внутрішнього користування** - внутрівиробничий транспорт, а також транспортні засоби всіх видів, які належать транспортним підприємствам. Вони є, переважно, складовою частиною певних виробничих систем і повинні бути органічно в них вписані.

**Транспорт загального користування** - складає окрему галузь народного господарства і може задовольняти потребу в перевезеннях будь-якої галузі народного господарства чи населення.

**Транспортні запаси (запаси в дорозі)** - запаси матеріальних ресурсів, незавершеного виробництва або готової продукції, які знаходяться в процесі транспортування.

**Транспортні тарифи** - це форма ціни на транспортні послуги, вони включають в себе: плату за перевезення вантажів; збори за допоміжні операції, пов'язані з перевезенням вантажів; правила нарахування плати і зборів.

**Транспортування** - це логістична функція, пов'язана з переміщенням матеріального потоку певним транспортним засобом в логістичному ланцюгу, яка складається з множини логістичних операцій, включаючи експедиційне обслуговування, вантажопереробку, упаковку, передачу прав власності на товар, страхування, охорону тощо.



AAA Ukraine LTD

**ТУЯ (TQM) концепція** - макрологістичні концепція "total quality management)) (тотальне управління якістю). В даній концепції вирішується завдання щодо якості виробничого процесу, товарів та загального сервісу. TQM передбачає повну відповідність усього вище переліченого: стандартам, призначенню, вартості і прихованим потребам. Тягнучі системи - це такі системи організації виробництва, в яких деталі і напівфабрикати подаються на наступну технологічну стадію з попередньої по мірі необхідності, а тому жорсткий графік відсутній.

**Фінансовий потік в логістиці** - це спрямований рух фінансових засобів, необхідних для забезпечення ефективного руху визначеного матеріального потоку, які циркулюють як в логістичній системі, так і за її межами (за умови їх прив'язки до цієї системи).

**Штовхаюча логістична система** - це система організації виробництва, в якій деталі, компоненти і напівфабрикати подаються з попередньої технологічної операції на наступну відповідно до попередньо розробленого виробничого графіка.

**XYZ-аналіз** - це спосіб нормування і контролю за станом запасів, який полягає в розділенні номенклатури товарно-матеріальних цінностей, які підпадають під реалізацію, на три нерівномірних підмножини в залежності від ступеню рівномірності попиту і точності прогнозування.